

Alleg. 330.

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia zakładowi wychowawczemu w Pawlikowicach z krajowego funduszu sierociego pożyczki 15.000 K. i w przedmiocie petycji ks. Bronisława Markiewicza przełożonego Towarzystwa »Powściągliwość i praca«, o udzielenie pożyczki 30.000 K., z tego funduszu dla zakładu wychowawczego w Miejscu piastowem.

Wysoki Sejmie!

Na wiosennej sesji rozpatrywał Wysoki Sejm petycję kierownika zakładu wychowawczego w Pawlikowicach o udzielenie temuż zakładowi pożyczki w sumie 15.000 K i powziął uchwałę w dniu 18. marca 1907, na zasadzie której sprawę o pożyczkę przekazał Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego udzielenia pożyczki z funduszu krajowego sierociego.

Wydział krajowy zbadawszy przekazaną mu sprawę przyszedł do przekonania, że pożyczka 15.000 K może być udzieloną na hipotekę dóbr Pawlikowice l. w. h. 301 objętych, w następstwie czego pożyczkę tę udzielił a prawo zastawu dla niej ubezpieczył w stanie biernym tych dóbr.

W czerwcu 1907 wniósł przełożony Towarzystwa »Powściągliwość i praca« prośbę do Wydziału krajowego o udzielenie pożyczki w sumie 30.000 K z krajowego funduszu sierociego na zaprowadzenie nowych urządzeń przemysłowych, mianowicie urządzenie młyna motorowego i drukarni ręcznej w zakładzie wychowawczym w Miejscu piastowem.

Towarzystwo »Powściągliwość i praca« jest właścicielem realności l. w. h. 346 gminy kat. Miejsce piastowe oraz właścicielem dóbr tabularnych Pawlikowice w powiecie Wielickim położonych l. w. h. 301 objętych, a jako takie daje dostateczną gwarancję za całość i wypłacalność pożyczki zamierzonej w sumie 30.000 K.

Akty oszacowania przez Towarzystwo »Powściągliwość i praca« przedłożone wykazują, że:

1. realność l. w. h. 346 gminy kat. Miejsce piastowe przedstawia wartość 141.787 K
zaś

2. dobra tabularne Pawlikowice przedstawiają wartość . . . . . 122.070 „

Czyli że nieruchomy majątek Towarzystwa przedstawia łączną wartość 263.857 „

W stanie biernym tych nieruchomości wpisane jest:

a) prawo zastawu dla sumy . . . . . 30.000 „

oraz kaucyi w sumie . . . . . 1.500 „

na rzecz Kasy oszczędności miasta Krakowa,

b) prawo zastawu dla sumy	1.000 K
na rzecz Wydziału krajowego,	
c) prawo zastawu dla sumy	44.000 „
oraz kaucyi	2.200 „
na rzecz Kasy oszczędności miasta Krakowa,	
d) prawo zastawu dla sumy	15.000 „
na rzecz sierocego funduszu krajowego.	
Łączne obciążenie nieruchomości Towarzystwa przedstawia sumę	93.700 K
Doliczając do tego sumę	30.000 „
którą Towarzystwo „Powściągliwość i praca“ tytułem pożyczki powziąć zamierza, przedstawiać będzie całe obciążenie sumę	123 700 „

Wykazaniem zostało powyżej, że wartość szacunkowa dóbr nieruchomości towarzystwa „Powściągliwość i praca“ przedstawia sumę 263.857 K, zaś łącząc obciążenie tak realności l. wh.: 346 gminy kat. Miejsce piastowe jakoteż dóbr Pawlikowice z doliczeniem proszonej obecnie pożyczki 30.000 K, wynosić będzie 123.700 K, tj. nie przekroczy połowy wartości szacunkowej nieruchomości, a zatem nieruchomości Towarzystwa dają pupilarne bezpieczeństwo także i dla pożyczki 30.000 K, jeżeli prawo zastawu dla tej sumy w przymiocie hipoteki łącznej tak w stanie biernym dóbr Pawlikowice jakoteż i w stanie biernym realności l. wh.: 346 gminy kat. Miejsce piastowe zostanie wpisane, jak tego słusznie i zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy Wydział krajowy w swem sprawozdaniu z dnia 10. września 1907 wyraźnie się domaga i jak to z naciskiem podnosi. Z natury rzeczy wynika, że skoro Towarzystwo „Powściągliwość i praca“ już jedną pożyczkę w sumie 15.000 K otrzymało, a obecnie prosi o pożyczkę 30.000 K, którą zdaniem Komisji administracyjnej udzielić należy, mógłby się stworzyć precedens dla innych zakładów dobroczynnych, co już i Wydział krajowy przewiduje w swem sprawozdaniu.

Tak atoli nie jest, bo Towarzystwo „Powściągliwość i praca“ utrzymuje w swych zakładach 18 sierót kosztem funduszu sierocego za opłatą roczną 2.860 K, która to suma w myśl zawrzeć się mającego skryptu dłużnego użyta być ma na częściowe płacenie procentów i samego kapitału, zaczem pożyczkę 30.000 K uważać należy niejako za zaliczkę, a z drugiej strony przeznaczenie samo funduszu sierocego krajowego i jego cel wyklucza możliwość stworzenia jakiegokolwiek precedensu dla innych Towarzystw.

Wobec tego Komisya administracyjna ze względu na cel pożyczki zaciągnąć się mającej, cel szlachetny i w skutkach dla sierót dodatni, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wnosi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z 10 września 1907.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia i wypłacenia z funduszu rezerwowego 250.000 K krajowego funduszu sierocego Towarzystwu „Powściągliwość i praca“ 4 procentowej pożyczki 30.000 K dla zakładu wychowawczego w Miejscu piastowym na zaprowadzenie nowych urządzeń przemysłowych zwrotnej w 10 latach począwszy od pierwszego stycznia 1911 r., pod warunkami zastrzeżonymi w skrypcie dłużnym co do pożyczki 15.000 K dla zakładu wychowawczego w Pawlikowicach i za ubezpieczeniem tejże pożyczki 30.000 K w przymiocie hipoteki łącznej na majątkach nieruchomości zakładów wychowawczych w Miejscu piastowym i w Pawlikowicach.

Abrahamowicz
Przewodniczący.

Maiss
Sprawozdawca.